

Gazet'a esc de 2 ori: Mercuria si Duminec'a, F6i'a, candu concedu ajut6riale. — Pretiulu: pe 1 anu 10 fl., pe 1/4 3 fl. v. a. Tieri esterne 16 fl. v. a. pe unu anu s6u 3 galbini mon. sunat6ria.

Anulu XXXII.

Se prenumera la postele c. r., si pe la DD. corespondenti. — Pentru serie 6 cr. Tacs'a timbrala a 30 cr. de facare publicare.

Nr. 51.

Brasiovu 17/5 Iuliu

1869.

MONARCHIA AUSTRO-UNGARICA.

Transilvania.

Brasiovu 16 Iuliu. (Nici unu suisiu fara coborisiu.) Unu articulu surprindietoriu alu diurnalului „Pester Lloyd“, care p6rta chipulu partitei deák-andrásiane, fac6 cum atinseramu o alarma in diurnalistic'a cis- si transilaitana, fiinduca a atinsa bub'a cea inflata fara mesura a planurilor dualistice, candu art. intr'unu tonu urgentu recomand6 ministriloru nemti cislaitani, c6 se grab6sca a se invoi cu opositiunea federalistica, ca-ce la din contra dieulu din masin'a lui „P. Lloyd“ ad. — stapanulu ei — le va abdica amicitia maghiara, finduca invoiel'a dualistica e cu totul nefolositoria Ungariei, d6ca va mai dura desorganisatiunea partii germane a imperiului si candu s'ar degrada astfelu, catu se remana o aliata de val6re f6rte precaria si indoioasa. —

Manifestarea ac6st'a federalistica fac6 cu atatu mai mare impresiune, cu catu ca esise in publicu, cumca articulu acestu nu s'a publicatu fara de seirea si vointi'a ministrului Andr6ssy. — „Der Osten“ vorbindu acum de alarmarea facuta prin acestu articulu intr'unu articulu intitulatu: „C. Andr6ssy si aplanarea cislaitana“ trage diosu masc'a, de care c6 de o naluca se speriasera si „Hon“ si celealte diurnale ungueresci, cu t6te, ca inca numai in svonulu unui articulu apar6 fantom'a federalismului, de care tremura acesti inamorati in dualismu si de care nu voru scapa. —

„Osten“ dupace descopere chiaru si despre sarutarea m6nii fetei de curte dsior'a Ferenczi, cu scopu de a se revela cele ce se facu pe la curte, apoi den6ga abilitatea si destoinicia ministrului de a executa programa pentru unu statn asia mare c6 Austria. Si se pare, ca dintr'o sorginte sigura descopere ca programulu acestu conducatoriu, man'a ac6sta secura, in adeveru, nu se p6te afla nici la ministeriulu dinc6ce nici la celu dincolo de Lait'a, si vorbesce mai incolo asia: „Noi vorbimu unu adeveru in genere constatatu, d6ca dicemu ca ambele ministeria suntu numai instrumente, care au se puna in realitate ideele cor6nei si ale cancelariei imperiale. Momentulu nu e pr6 de parte, in care arapii acestia -si voru fi facutu detori'a facundu locu altor'a, altoru organe executive; 6r' pop6rele din provinciile ereditarie si din Ungaria, cari privescu cu impacientia la momentulu acesta, trebuie se astepte dupa iniciativ'a cor6nei si a cancelariei. Se se faca intrebari printre boemi, poloni, tirolesi, sloveni, intre romani, serbi, croati si slavaci 6re ast6pta ei dela ministrii Giskra, Herbst, Andr6ssy si Wenkheim reaventarea lucrurilor, care s'a facutu neincungiurabila? Cu buna s6ma, ca nu. Celu mai multu potu se fia de parere, ca bravii acesti domni se imbia, c6 se faca impreuna acestu reaventu. — Iniciativ'a la ac6sta o ast6pta dela intieptiunea imperatului Franciscu Iosifu, si dela petrundietatea de barbatu de statn a contelui Beust. Ministeriulu Giskra si ministeriulu Andr6ssy n'ar put6 altfelu inaugura invoirea decatu, d6ca mai antaiu s'ar arunca singuri de pe stanc'a tarpeica a dualismului, dar' unu eroismu c6 acesta anticu de iniciativa nu se p6te astepta dela sclavii momentulu. Amicii invoielii si ai ideei de statn federative, cari vreau se faca din Au-

stri'a o Elvetia monarchica, se inmultiescu din di in di. Si intre germani cresce numerulu loru intr'o mesura f6rte imbucurat6ria, chiaru si Dr. Fischhof, barbatulu celu populariu si cu caracteru demnu de t6ta reputatiunea, respunse la o deputatiune a alegatoriloru din Leopoldstadt, ca nu p6te primi mandatulu de deputatu pentru diet'a de acum, pentruca elu este federalistu si timpulu lui inca n'a sositu. D6ca noi esti dinc6ce de Lait'a intre aplause incuragiat6rie din partea unoru unguri mai petrundietori intemeiemu invoirea, pacea si libertatea, de ce se nu se executeze scopulu acestu salutaru si in Ungaria? De ce se nu se executeze? De ce se nu -si recapete dreptulu romanii si slavii dincol6 de Lait'a, pe care lu totu reclam6za? Nu suntu 6re si pop6rele din tierile cor6nei St. Stefanu avisate a trai intre olalta si de ce pop6rele de acolo nemaghiare se nu i6 parte la regimu in aceasi mesura c6 si maghiarii? Noi ceremu dreptate, noi pretindemu dreptulu nostru, care nu se p6te apasa prin egemonia unilateralu nationalu. Ceremu egal'a indreptatire a tuturor. Asta e flamur'a, sub care va urma cointielegerea dinc6ce si dincolo de Lait'a si trebuie se urmeze. Esta e semnulu, sub care va triumfa intieptiunea preste t6te esorbitantiele nationale“, care -si afla unu postamentu in cuvintele imperatului si reg. ap. pronunciate de pe tronulu la inchiderea senatului in 15 Maiu:

„Austria se fia patri'a cea mare, care e-chiamata a cuprinde t6te diversele sale pop6ra, or in ce limba ar' vorbi, cu asemenea dreptate, cu asemenea bunavointia, cu asemenea ingrigire de interesele si de insusitatile loru.“

Pana candu aceste cuvinte inaltate nu se voru duce in deplinire prin inalt'a iniciativa, multiamirea si increderea intre pop6ra nu voru da poterea ceruta prosperitatii comune. —

Totu in sensulu acesta public6 si „La Presse“ despre dualismu, dicundu intre altele, ca Occidentulu cunoscu pe maghiari numai prin nimbulu revolutiunei, cumca suntu curagiosi, loiali, inse acum vede, ca loialitatea ac6sta este numai una masca si una siarlataneria, ca ei suntu una natiune intriganta, faciarnica, patienta si f6rte cerbic6sa, ei se considera de domnitori unei tieri mari, dar' tract6za pe croati, slavi si romani c6 pe nisce vasali, de unde antipati'a catra maghiarismu intre t6te celealte pop6ra. 6r' catu privescu la Transilvania „La Presse“ dupa referad'a lui „P. N.“ dice, ca ea are de a se lupta cu pedece si mai mari, fiinduca ras'a romana, care numera 1,200.000 suflete, este inamiculu conjuratu alu maghiariloru; 6r' maghiarii sprijiniti de forti'a Austriei mergu si mai departe cu ambitiunile, incatu ar' trage si Dalmati'a si Galiti'a la sene, p6te si mai catra ostu, nutrindu o agitatiune politica, sgomot6sa, care casiuna guvernului austriacu seri6se ingrigiri, mai vertosu, ca ei au cugete rezervate, ca Ungaria trebuie consolidata facia cu destramarea eventale a monarchiei. Asia Austria se considera viptima noului sistemu dualisticu, pentruca a desbinatu f6rte tare pe cele d6ue parti ale monarchiei scl. — Opiniunea publica se corege numai prin informatiuni dese si fara reserva, 6r' unde lipsescu aceste, partea muta trebuie se cada victima. Deci pe facia neajunsele, ele nu trebuie retacute. — „P. N.“ escusa cele dise de „Presse“, ca n'a anexatu Croati'a, ci i a datu autonomia, dar'

despre anexarea Transilvaniei nici ca pomenesce, nici despre multiamirile s6u nemultiamirile locuitoriloru ei. „Cui placet obliviscitur, cui dolet meminit.“

Protocolu

din 7 Iuniu 1869

susceptu in conferinti'a greco-catoliciloru din vicariatulu Rocnei in urm'a cerculariului vicariale din 27 Maiu Nr. 162, convocatu in sal'a gimnasiale despre pertractarea tienuta in caus'a participarei si alegerei la congresulu conchiamatu pre 20 Iuniu a. c. in Bud'a-Pest'a alu romano-catoliciloru pentru regularea administrarei bunurilor besericesci, a fundatiuniloru pie si a causei scolastice, sub presidiulu rsm. d. vicariu foraneu Gregoriu Moisilu, si in presentia urmatoriloru membri indreptatiti si convocati ad-hoc, si anume:

Din partea clerului gr. cat.: Clemente Lupsiaiu, Ioane Stefanu, Simeone Tanco, Leone Verticu, Ioane Lazaru, Ciforu Cionea, Gregoriu Muresianu, Iosifu Balu, Basiliu Groze, Basiliu Sioldea, Macedonu Maioreanu, Ioane Sangeorgianu, Stefanu Popu, Ioane Popu, Sebastianu Cosbucu, Georgiu Feti, Gregoriu Popu, Stefanu Maniu, Demetriu Olteanu, Iacobu Popu, Ioane Dumbrava, Gregoriu Boca, Stefanu Sioimusianu, Leone Pavelia, Maximu Popu, Nicolau Popu, Dr. Ioane Lazaru, Ioane Martianu.

6r' din partea mireniloru: Leontinu Luchi, Ioachim Muresianu, Dr. Stefanu Popu, Ioane Florianu, Nicolau Besianu, Florianu Marianu, Arionu Marcusiu, Ioane Margineanu, Gabriele Verticu, Elia Cincia, Ioane Pavela, Gregoriu Verdiariu, Florianu Michesiu, Florianu Motiocu, Octaviu Baritiu, Teodoru Dumbrava, Cosma Anca, Basiliu Petri, Andreiu Morariu, Iacobu Popu, Isidoru Titieni, Teodoru Rotariu, Franciscu Mihailasiu, Carolu Mihailasiu, Nicolau Antonu, Ioane Purceile, Petru Tanco, Demetriu Vaida, Stefanu Timocu, Nestoru Ganea, Teodoru Ionascu, Elia Burduhosu, Doroteiu Cimbulea, Iosifu Mihailasiu, Gabriele Vaida, Florianu Domide, Teodoru Pavelia, Iacobu Pavelia, Ipate Moldovanu, Ioane Runcanu, Emanuele Alexi, Leone Horga, Canonu Danculu, Mateiu Popu, Dem. Botta, Daniele Lica, Mihai Masieriu, Ioane Rosca, Basiliu Morariu, Eugeniu Borcosielu, Toma Hontila, Gabr. Popu, Ioane Georgiu Nistoru, Demetriu Calinu, Gabriele Nechiti, Precupu Siarda, Gabriele Loginu, Maximu Halitia, Ioane Georgitia, Pavelu Fetti, Gregoriu Bobalu, Basiliu Popu, Alexandru Bulbucu, Petru Tofanu, Basiliu Struganu, Zacharia Catarigu, Ioane Lazaru, Zacharia Popu, Stefanu Pavelia, Eremia Siorobetea, Georgiu Ilesiu, Ioane Ionasiu, Romanu Popu, Ioane Draganu, Macedonu Maniu, (ad. 28 fecie besericesci si 103 mireni. — R.)

1. Presiedintele conferintei rsm. d. vicariu foraneu gr. cat. alu Rocnei Gregoriu Moisilu, ocupandu-si locul, deschide siedinti'a la 9 6re a. m. cu una cuventare mai lunga amesurata obiectului, in care desfasuara scopulu si insemnetatea adunarei. „Adunarea prorumpe in strigari entusiastice de „se trai6sca“.

2. D. presiedinte propune apoi alegerea a doi notari, unulu din partea preutimei, altulu din a mireniloru. „Se alegu de notari: Dr. Ioane M. Lazaru si Gabriele Verticu, celu de antaniu din partea preutimei, alu doile din a mireniloru.“

Dupa ac6st'a se aduna in ordine plenipotentiele comunali, cari se aflara de autentice si legali, si dupa ce s'a consemnatu numerulu celoru indreptatiti si conchiamati ad hoc, constituita fiindu adunarea, se purcese la desbaterea obiectului propusu conferintei.

D. Daniele Lica corendu-si cuventu, inainte de a descende la desbaterea merit6ria, interpel6za presidiulu: 6re conferinti'a presente are caracteru oficiosu s6u privatu? si d6ca are caracteru oficiosu,

cari sunt membrii cu votu decisiv, si cari cu votu consultativ? de ora ce domnia sa vede, ca la acést'a conferintia participa mai multi intieleginti, cari nu au plenipotentiele recerute.

D. Leontinu Luchi dorese: cá mai inainte de orice discussiune se se prelega gratiosulu cerculariu alu m. v. ordinariatu gr. cat. din Gherl'a.

3. D. presiedinte lasa se se preléga gratiosulu cerculariu alu m. v. ordinariatu de Gherl'a dto. 22 Maiu 1869 Nr. 1247/721. „D. notariu Gabriele Verticu dá cetire respectivului cerculariu, care se asculta cu multa atentiué.“

Dupa acést'a d. presiedinte raspunde la interpelatiunea dlui Daniele Lica: ca conferintia conchiamatu are caracteru oficiosu, pentru ca e convocata din partea dsale din oficiu in urm'a cerculariului oficiosu alu m. ven. ordinariatu gr. cat. de Gherl'a; ér' ce se tiene de aceli membrii, cari participa la adunarea presente, si nu au plenipotentia dela comuni, nici sunt preuti, sunt indreptatiti in urm'a impoterirei, carea le-a datu chiamarea oficiosa din partea dsale, si asia nici din ast'a parte nu s'ar poté aduce la indoiéla oficiosulu caracteru alu acestei conferintia.

D. Daniele Lica repune: ca nefiindu conferintia convocata pre basea cerculariului m. vener. ordinariatu de Gherl'a, nu poté avé caracteru oficiosu, de órace cerculariulu mentiunatu prescrie, cá d. vicariu se amble din satu in satu séu in persón'a propria séu prin unu delegatu alu seu spre a conscrie membrii indreptatiti la alegerea reprezentantului comunale gr. cat., ce nu s'a facutu, nici se afla in cerculariu vreuna urma cá se se conchiame vreuna astfelu de conferintia.

D. presiedinte oserba: ca dsa a aflatu cu cale, inainte de a amblá din satu in satu, de a conchiamá una conferintia compusa din parochii respectivi, cari de sene sunt indreptatiti la conferintia, apoi din reprezentantii comunali alesi in presentia parochiloru cá delegati ali sei, si impoterniciti cu plenipotentie legali si autentice dela comuni, cum si din celialalti intieleginti, cari au plenipotentie dela dsa, — spre a se consultá: óre fire ar' cu scopu de a participá ori nu la mentiunatu congressu preparatoriu rom. cat. dela Bud'a-Pest'a, pentrucá in cause asia momentóse dsa a volitu mai antaniu a cunósce si votulu celoru indreptatiti de a alege, atatu preuti catu si mireni.

D. Nicolau Besianu, cerendu cuventu pledeza pentru caracterulu oficiosu alu conferintiei, redica insemnetatea si natur'a autonomiei provinciei nóstre besericesci gr. cat. de Alb'a Iulia restaurate prin santulu scaunu apostolicu, in poterea carei beseric'a nóstra gr. cat. numai dela Rom'a cá capu besericescu depende afara de metropolitulu si episcopii nostri gr. cat. — In provinci'a nóstra besericesca nimenu nu i e liertatu de a face schimbari in cele disciplinarie fara involirea expresa a Ponteficelui Romanu, dupa cum aréta constitutiunile apostolice, cari oprescu strinsu ori si ce modificare in disciplin'a besericea gr. cat. fara scirea Romei. — Se plange: ca prin direct'a provocare a prea illustrelui coru archiepiscopescu si episcopescu rom. c. dela Bud'a-Pest'a se vatemá autonomi'a provinciei nóstre besericesci, si propune cá se nu alegemu la acelu congressu preparatoriu, ci se se róge si provoce Exc. Sa metropolitulu nostru gr. cat. de Alb'a Iulia, cá se conchiame unu sinodu provinciale pre basea datinei nóstre vechie, in care se se faca nesece statute, prin cari se se reguleze una data causele nóstre disciplinarie, cari statute apoi se se substerna capulu besericescu dela Rom'a spre intarire, — si in care sinodu se se desbata si obiectulu mentiunatu: óre avem noi gr. catolicii de a participá la acelu congressu, si déca vomu se participamu, se se decida: in ce modru, ca-ce numai atare sinodu e competente de a decide in caus'a acést'a.

D. Daniele Lica sustiene: ca conferintia e asia dara si in casulu acést'a competente de asi dá numai una parere, dara decisiunile ei nu potu fi obligatorie.

D. Simeone Tanco dice: conferintia e oficiosa fara nici una indoiéla, dupace cerculariulu vicarialu convocatoriu e oficiosu.

D. Nicolau Besianu reflecta: ca d. Daniele Lica are totu dreptulu propunendu intrebarea de mai susu pentru chiarificare, sustiene inse ca adunarea e oficiosa pre basea praxeii vechie de 100 de ani usitata in vicariatulu gr. cat. a Rocnei, deci decisiunile ei sunt obligatorie.

D. Ioane Florianu: adunarea e oficiosa de óra ce convocarea ei e facuta din ans'a cerculariului oficiosu alu m. ven. ordinariatu de Gherl'a; alt'a inse e intrebarea: óre determinatiunile ei obligatoriu si pre celi indreptatiti, dupa cerculariu, si óre acestia avé-voru dreptu de a reclamá ceva in con-

tra decisiuniloru conferintiei, nefiindu ea compusa dupa prescriptele cerculariului?

D. Clemente Lupsiai: e intielesu cu aceea, ca adunarea e oficiosa, si toti indreptatiti voru fi supusi bucurosi decisiuniloru acesteia, ma trebuie se fia supusi, de óra ce eli siau alesu si tramisu aici pre mandatarii loru, cari au luat parte la aceste decisiuni in numele alegatoriloru sei indreptatiti. Pledéza mai incolo pentru neparticiparea la congressulu preparatoriu rom. cat. dela Bud'a-Pest'a, de óra ce fundulu relegionariu si alu instructiunei e cu multu mai marginitu, si lipsele celoru indreptatiti la elu cu multu mai mari decatu se potemu noi sperá vreunu ajutoriu dela aceleasi, ér' in casulu candu ar' fi scólele nóstre totusi ajutate de acolo, poté ar' deveni in periclu de asi perde caracterulu seu confesionale.

D. Leontinu Luchi: procedur'a convocarei la congressulu preparatoriu facuta de corulu archiepiscopescu si episcopescu rom. cat. facia cu noi nu e pre cale legale, de óra ce nu suntemu chiamati prin metropolitulu nostru gr. cat. de Alb'a Iulia. Ne-amu unitu cu Rom'a in 4 puncte. Provinci'a besericea nóstre e autonóma, carea dupa Rom'a cá capu alu besericeii întrege, nu recunósce jurisdicțiunea altui presule afara de alu metropolitulu si episcopiloru nostri gr. cat.

D. Daniele Lica: adunarea acést'a nu e competente de a decide; pretende convocare a unui sinodu vicarialu dupa datin'a nóstra vechia cá unice competente in astfelu de cause, si róga pre m. ven. ordinariatu cá se se enuncia: óre e oficiosu séu nu.

D. Maximu Popu: adunarea de adi nu e sinodu, ci conferintia oficiosa a alegatoriloru, cari se potu pronuncia, déca voru alege ori nu, si decisiunile ei sunt obligatorie din motivele aduse de R.D. Clemente Lupsiai.

D. Leontinu Luchi partinesce pe d. Max. Popu in numirea acestei adunari si a caracterului ei oficiosu.

D. Dr. Ioane M. Lazaru ar' vré se scia: ca pre ce base e conchiamata conferintia presente, pre a cerculariului m. ven. ordinariatu gr. cat. de Gherl'a, séu pre basea datinei nóstre strabune?

D. Ioachimu Muresianu: s'au adunatu 13 episcopi rom. cat. membrii ai casei magnatiloru din Bud'a-Pest'a, si au decisu: ca ar' fi bine se se tiena unu congressu mixtu in caus'a bunuriloru besericesci, fundatiuniloru pie si a scóleloru respective. Congressulu, care se va tiené acum in 20 Iuniu va fi numai preparatoriu, care se compuna statutulu pentru unu altu congressu mai mare, care se va tiené in Octobre a. c. si va constá din membrii de ai dietei din Bud'a-Pest'a de confesiune catolica. Prin urmare se presupune, ca noi avem deputati in diet'a din Pest'a, cá se potemu participá la congressulu din Octobre a. c. (?)

Adunarea presente a nóstra e adunarea reprezentantiloru, cari au de a alege ori nu la congressulu mixtu preparatoriu dela Bud'a-Pest'a.

Pre ce dreptu convocara archiepiscopii si episcopii rom. cat. congressulu preparatoriu dela Bud'a-Pest'a, pre aceleasi dreptu convocá si rsm. d. vicariu si presiedinte acést'a adunare; — a convocatu-o dupa tóte formele legali de representatiune, prin urmare nici una dubietate nu poté se fia cumca decisiunile ei nu voru fi obligatorie din punctulu de dreptu alu mandatului. Róga de nou presidiulu fiindu acést'a problema destulu de discutata, cá se enuncia oficiositatea adunarei si caracterulu obligatoriu alu decisiuniloru ei.

4. Adunarea intréga pretende acést'a enuncia. „D. presiedinte enuncia: ca adunarea de adi e una adunare ori conferintia a reprezentantiloru gr. cat. din vicariatulu Rocnei, carea are caracteru cu totulu oficiosu, si decisiunile ei sunt de natura obligatoria.“

La acést'a intrég'a adunare -si manifestéza bucuri'a sa.“ (Va urmá.)

Fagarasin in 13 Iuliu 1869.

In 10 Iuliu a. c. s'a tienutu examenulu la scól'a centrala granitiaria din Recea ducala in presentia rms. dlui vicariu Ioane Antonelli cá directoru scolaru districtuale, a il. sale d. capitanu supremu Ladislau Tamás, notariulu supremu Danila de Gremoiu, pretorelui tractuale Bucuru Negrila, revisorului districtuale Nicolau Recei, locotentelului superioru in pensiune Ioane Florea si a mai multoru domni oficeri pensionati, apoi preuti si mireni.

Aici nu se potea observa, care dintre scolari este mai inarmatu, de órece dela celu de antaiu pana la celu din urma au escolatu in tóte obiectele

intru atata, incatu surteba animile ascultatoriloru vediendu atata bravura. Dupa pregatirile aratate potu pasi copii din acést'a scóla la gimnasiu cu tóta sigurantia. Se vede, ca scóla este provéduta cu barbati plini de zelu si insufletiti, cari fara oboséla s'au luptatu si se lupta pentru inaintarea si sustinerea ei, intre cari primulu locu lu ocupa d. vicariu foranéu Ioane Antonelli, Il. d. capitanulu supremu Tamás si vice-capitanulu districtuale Ioane Codru Dragosianu, cari cu ocaziunea calatoriiloru loru prin districtu au adusu poporulu la conosciintia a cea adeverata, adica la implinirea datorintiei cu tramitarea prunciloru la scóla etc., apoi pretorele tractuale Bucuru Negrila — care lucrá asemenea fara pregetare luandu tóte mesurele necesarie pentru frecuentarea regulata a prunciloru de scóla. Se ne arate pretorii de maghiaru atata serguintia séu si numai unu patrariu si n'amu tangi atata, pentru fratii de prin Ardélu. —

Mai de parte nu se poté retacé nici laud'a cuvinita invetiatoriloru d. Moise Negrea profesoru primariu, absolutu gimnastu, teologu si parochu si a lui Georgiu Poparadu invetiatoriu secundariu, cari in adeveru se vedu a fi patrungi de chiamarea sa.

Censurarea sa inceputu la 9 óre diminéti'a si a duratu pana la 3 1/2 dupa amédu cu tóte 3 clasele apoi s'a finitu cu cantari nationale.

Scolarii eminenti fura premiați din partea il. sale d. capitanu supremu Tamás si a celorulalti stimati domni, cu bani.

Dupa finea totale s'a datu din partea profesorulu Negrea si a inspectorelui de scóla Ioane Florea locotenente supr. in pensiune, unu prandiu. — Dane Dómne!!!*) Unu fiu de granitiariu.

Dela diet'a Ungariet.

In siedinti'a camerei deputatiloru din 6 Iuliu facú dep. Vasiliu Iurc'a romanu din Maramuresiu una interpelare catra ministrulu de cultu in caus'a trecerei romaniloru din Sigetulu Marmatiei dela relegiunea gr. cat. la cea gr. or., intrebându, ca are cunoscintia despre acést'a si are intentiunea a delatura motivele, din care asupritii fura siliti la pasulu acesta. Interpelatiunea se va comunica ministeriului. — Totu in acést'a siedintia se primi de base la desbaterea speciale legea judecatorésca cu dóue sute trei in contra la 156 voturi si 40 absentii. Desbaterea speciala se si incepú, inse numai in 10 Iuliu se primi totu proiectulu in a treia cetire cu 184 voturi in contra la 109, fiindu absentii 108 si cu pre pucina modificare.

In siedinti'a din 7 Iuliu dep. Dr. Hodosiu facú propunere in caus'a neaprobarei alegerii dd. V. A. Urechia si B. P. Hajdeu de membrii onorari ai „Asociatiunei transilvane“ si puse pe biroulu casei motiunea urmatória, pe care o cetesce notariulu:

„Motiune. Camer'a se-si esprime dorinti'a, cá: „Déca in societatile de litere, sciintie séu cultura, cari existu séu s'ar infintia de aici inainte in tiér'a, s'ar suscepe séu alege conformu statute-loru sale membri din tiere esterne, guvernulu diu respecte politice se nu denege aprobarea aceloru membri“ (aprobari).

Pest'a 7 Iuliu 1869.

Ioanifu Hodosiu,

deputatu cercului Bradu in Zarandu.“

Se va tipari si impartii. —

Dela congressulu catoliciloru lat.

In siedinti'a din 24 Iuniu Adolfu Dobrzansky, cá deputatu alesu in dieces'a gr. cat. (rusésca) a Ungvarului, tienú urmatória a cuventare:

Prea santi'a ta principe-primete!

Onorabila adunare! Consintu pre deplinu cu on. antevorbitoriu, dorindu, cá pertractarile in caus'a autonomiei besericea catolice se curga cu cea mai mare iutiéla, nu potu inse a nu dorí totu odata cá, inainte de alegerea comisiunei despre carea este vorb'a, se fimu in curatu cu cestiunile prealabile, cá nu cumva se intrevina mai tardiu pedece, care se conturbe cursulu lucrariiloru; dreptu aceea credu a face on. adunari unu sierbitiu bunu, propunendu delaturarea aceloru pedece.

*) Dar' d. revisoru de scóle cum s'a exprimatú despre succesulu examelui? Ce aeru a portatu si óre cum va reporta colo susu? — Repórte cum va vré, ca noi inca scimu, ce ne trebuie si nu vomu lasa nereparatu nici unu defectu, spre a dovedi ca scimu, ce va se dica a trage degetu cu orisicine dintre fii predilectiunii. —

Este cunoscutu în comunu, ca rusii la 24 Aprilu 1649 în Ungvaru, ér' romanii la 21 Martiu 1697 în Alb'a Iulia candu primira unirea cu beseric'a apuséna: si-au facutu rezerv'a, cá restringunduse acésta unire eschisivu la cele patru dogme cunoscute, se-si póta pastrá ritulu si disciplin'a loru orientale, sustienendu-si nevatematu dreptulu de a-si alege pre antistii sei besericesci; mai departe preutimea loru se fia impartasita intru tóte favorile competinti preotimii confesiunii catolice.

Deci unirea romaniloru si a rusiloru, în întelesulu pacteloru bilaterali, intarite la locurile competinti, restringunduse eschisivu la dogma nu se póte estinde cu dreptulu asupra causeru scolarie séu administrative besericesci pana atunci, pana candu congresele mixte besericesci, care romanii si rusii le-au avutu din vechime, nu voru conclurá deosebitu în corpore pentru acésta esentiala modificare respectivu estindere a ideei uniunii besericesci; deci caus'a pentru carea deputatii mai multoru provincie de ritulu orientalu nu s'au potutu infacisiá în mi-dioloculu nostru, respective provinciile aceste s'au indoitu a tramite deputati la acésta adunare, o afu în impregiurarea amintita si în autonomi'a metropoliei de Alb'a Iulia, inarticulata prin lege, scósa prin bul'a papale dela 24 Febr. 1854 pentru timpuri eterne de sub oricare alta metropolia, resp. de sub influinti'a metropoliei din Strigoniú, si pastrata de romani cu multa scumpetate.

Eu apretiuiescu deplinu precautiunea spiritului popóreloru, ce se alipescu catra vechiulu seu ritu, apretiuiescu acésta alipire corespundietória unoru repórté speciali si osebitu dorintiei, de a sustiené intréga unire, dreptu aceea nu o potu desprobá nici în urmarile sale; eu inse imi tienui de detorintia a me infacisiá în acésta on. adunare, parte pentru a lamurí causele posibile ale neinfacisiarei condeputatiloru nostri, parte pentru a me adresá cu incredere catra on. adunare, cá se binevoiesca a delaturá causele insirate ale gialusiei, respectivu a linistí spiritele în privinti'a aceea, cumca on. adunare, respectivu senatulu centralu mixtu alu besericeii catolice nu va eschide consultarile mixte ale congreseloru universali ale romaniloru si rusiloru, si cá deputatii, cari voru fi chiamati a face parto în senatulu mestecau centralu, chiamatu a pertractá causele nóstre comune, pre langa sustienerea deplina a autonomiei legali a metropoliei de Alb'a Iulia, se se aléga din congresulu mixtu besericescu alu metropoliei romane, respectivu alu rusiloru.

Eu, precum amintí, dorescu introducere si consolidarea autonomiei besericeii catolice, fiindu pe-trunsa totuodata de necesitatea senatulu mixtu alu besericeii catolice, din respectulu trebiloru comuni, dorescu, cá causele ce ar' poté impedecá activitatea aceluia se se delature catu mai curendu, dreptu aceea credu, ca ar' fi cu scopu, cá regulamentulu electoralu, care va vení la ordinea dilei în acésta on. adunare, se se staverésca numai pre sém'a catoliciloru de ritulu latinu, ér' metropolitulu de Alb'a Iulia si epii rusesci se fia rogati a conchiamá fara intardiare congrese mixte besericesci, si apoi a invitá pre aceste congrese, cá se aléga delegatii, cari voru avé a face parte în senatulu centralu mixtu alu besericeii catolice.

Apoi luá cuvintulu

Ioane Cucu: Excelentia, principe-primate! On. adunare! Consimtu cu declaratiunea Excelentiei S. principelui, cumca în adunarea presente, fiindu conchiamata eschisivu pentru resolvirea unui singuru obiectu, adica pentru elucrarea regulamentulu electoralu, nu póte fi vorba despre reportele dintre confesiunile de diferite rituri ale besericeii mame catolice, afu inse de trebuintia a dechiará si aici, ca rechiamatiunea on. d. antevorbitoriu Adolfu Dobrzansky în principiu este corecta si în consonantia cu convingerea mea; diferimú numai în aceea, ca dupa ce de aici nu potu asteptá remediú, cá conformu dorintiei nóstre se ne potemuscutá autonomi'a besericeii catolice de ritulu orientalu, eu din partea mea amu grabitu cu deplina incredere, si fara esitare a ocupá loculu în acésta adunare, cu care m'a onoratu increderea tramitietoriloru mei cat.

Totu deodata grabescu a dechiará, ca, credintiosii catolici, apartiena aceea ori-carui ritu, avendu detorinti'a comune si neevitabile, de a spriginí si veghiá asupra drepturiloru si intereseloru catolicismului, pre mine nu me nelinistesce ingrigirea acelor'a, cari din gialusia pentru autonomia nu s'au prezentatu în acésta adunare.

Pre mine nu me nelinistesce ingrigirea acésta eu atatu mai vertosu, ca-ci déca privesce fara pre-ocupatiune asupra istoriei de 180 ani a uniunii, nu afu nici unu precedentu, care se ni spuna, cumca interesele nóstre ar' fi venitu canduva în conflictu séu contradictiune si estu-modu orice ingrigire în

privinti'a acésta ar' fi grabitási nemotivata, stimezu inse convingerea fiacaruia, dar' voiu urmá totudéun'a numai vócea consciintiei mele, pentru care sum respundietoriu inaintea lui Ddieu si inaintea opiniunii publice a alegatoriloru mei.

Deci insemnetatea ingrigiloru multor'a este numai, ca compromitéza inaintea tramitietoriloru sei pre epii sei, caror'a avemú se li multiamimú pentru tóte, fiinduca ei nu crutia nici una ostenéla pentru prosperarea nóstra.

Si dupace autonomi'a besericeii de ritulu orientalu este staverita prin conclusele santeloru canóne de mai nainte, conclusele adunarei acesteia n'ar poté prejudeca aceloru concluse sinodali nici atunci, candu adunarea acésta ar' fi deja indreptatita a se ocupá si de obiecte esentiali.

Amu auditu, ca multi se ingrigescu, pentruca credentiunalele li s'au inmanuatu prin exelent. s. principele-primate: în privinti'a acésta oservu, ca mie inca -mi ar' fi placutu, cá credentiunal'a se mi-se predé prin metropolitulu transilvanu, séu prin eppulu meu, — amu aflatu inse dóue motive, cari mi-au resfiratu indoiel'a si în privinti'a acésta, unulu este, ca pusetiunea primatului este mai multu de insemnetate politica, fiinduca archi-eppi de Agri'a si Caloci'a nu suntú subordinatii primatului cá atare, ci celu multu elu este primus inter pares; alu doile motivu este, ca eu în cestiunea acésta privescu pre primatú nu cá pre atare, ci cá pre legatulu scaunulu apostolicu, si -mi tienu de onóre si de detorintia santa a me plecá lui totudéun'a la tóte initiativele de interesu catolicu.

De altmintrele, de cumva cu ocasiunea adunarei autonome, în care se voru pertractá reportele diferiteloru rituri, voiu fi onoratu de nou cu pretiuít'a incredere a alegatoriloru mei, nu voiu intardiá a spune parerea mea în privinti'a autonomiei catoliciloru de ritulu orientalu, acum inse, si cu acésta ocasiune nefiindu nici locu nici timpu, pentru asia ceva, sprijinescu propunerea onor. nostru membru c. Apponyi, cá se se esmita una comisiune de 18 membri pentru elucrarea regulamentulu electoralu. — „Fed.“

Cronica esterna.

ROMANI'A. Caus'a jidaniloru în Romani'a ér' incepú a scóte la lumina note diplomatice în contra regimulu Romaniei, altu semnu de ostilitati incepute. Publicamú dara spre sciintia:

„Not'a agentului si consule generalu alu Franciei, sub Nr. 307 din 15 Iuniu, adresata ministeriulu afaceriloru straine alu Romaniei.

„Domnule ministru!

„O tanguire fórté grava a fostu transmisa presiedintelui aliantiei israelite universale dela Parisu de catra evreii din Moldov'a, în privirea aplicatiunii circulareloru dlui ministru catra prefecti, în afacerea carciumariloru si a perceptoriloru de accise. Subscriitorii acelu documentu atesta, ca cu incepere dela 5 Maiu din urma, evreii din comunele rurali au fostu espulsi din domiciliulu loru de delegati ai autoritatii si supusi la totu felulu de violentie din partea loru. În urmarea acestoru dispositiuni, patru sute familii ar' fi sositu (la Berladu numai) în cea mai mare mizerie (denuement).

Prevenitu de aceste persecutiuni, comitetulu aliantiei israelite a fostu datoru se referese despre aceste guvernulu imperialu, si amu primitu în consecintia dela Exc. Sa d. marquisu de la Valette ordinea de a esprima cabinetulu princiaru, simtimentulu penibile, cu carele a fostu veduta în Franci'a executiunea unei mesuri, care repune în cestiune principiile de dreptu si de justitia, ce placea a se considerá cá definitivu asigurante în Principatele-Unite.

Tóte puterile s'au pronunsiatu în anulu trecutú, impreuna cu opiniunea publica, contra mesuriloru analóge la acele, care decurendu lovira pre israelitii din Moldov'a, si cabinetulu actualu trebuie se se astepte a vedé reclamanduse nu cu mai pucina energia astadi restitutiunea drepturiloru, alu caror'a exercitiu se refusa unei întregi clase de individi, pusi sub protectiunea dispositiuniloru constitutiunii si a conventiunii dela 1868.

Guvernulu M. Sale spera, ca aceste exortatiuni amicale voru decide pre cabinetulu princiaru a pune capetu acteloru de care se tanguiescu israelitii, si a retrage otarirea, în virtutea careia au fostu executate, pentru cá fiacare din administratii sei se póta liberu exercitá, oricare, fia relegiunea la care apartiene, industri'a ce i convine se adopte.

Asiú fi fericitu, dle ministru, se potú transmite la Parisu asigurarea, ca acésta dorintia a fostu favorabilu primita, si vé rogu de a binevoi se me

faceti a cunosce, catu mai neintardiatu, rezultatulu deliberatiuniloru guvernulu Altetiei Sale în privirea cestiunii ce amu fostu insarcinatu a supune, si care vé intereséza asia de multu conservarea bunelorú sale reporturi cu puterile garante.“ —

Respunsulu dlui ministru Cogalniceanu la adres'a dlui D. Ghica, ministru de externe:

„Domnule ministru!

Amu cetitu cu cea mai mare luare aminte not'a ce dlui Mellinet, agentu si consulu generalu alu Franciei, v'a adresatu, cu dat'a 3 (15) Iuniu 1869, în privinti'a izgonirei unui numeru de israeliti din comunele rurale ale Moldovei.

Recunoscinti'a ce avemú pentru Franci'a si pentru gloriosulu seu imperatore, marele binefacatoriu alu Romaniei, imi impune datori'a de a dá dlui Mellinet si guvernulu ce reprezenta explicatiunile cele mai leale si mai indestulátorie asupra cestiunii ce tractéza not'a dsale.

Acésta o facu mai alesu în privire, ca precatu vedu, guvernulu imperialu este rou informatu despre impregiurarile israelitiloru din Romani'a si datori'a nóstra este de a convinge pre Franci'a si pre cealalta lume civilizata, ca numai în Romani'a nu suntú si nu voru fi persecutiuni relegiöse.

Mai inainte de tóte, nu-mi potú ascunde durerós'a impresiune ce mi-a causatu cetirea aceste note.

Dela intrarea nóstra în ministeriu, noi, ne magulimú a o crede, amu datu si în afara si în intru probe destule despre politic'a nóstra de moderatiune si de deplina legalitate, si acésta în tóte cestiunile.

În privinti'a israelitiloru, noi indeosebi amu luatú tóte mesurile reclamate de umanitate si permise de legile tieriei, spre a asecurá viéti'a, onórea si averile loru si, în timpu de aprópe síepte luni, nici unu actu violentu nu a venitu se dè o desmintire cugetariloru si mesuriloru administratiunii nóstre. Acestu resultatú, inse, nu l'amu potutu dobandi decatu tienendu séma si de suferintiele populatiunii romane, pre care, la intrarea nóstra în ministeriu, amu gasit'o adencu iritata în contra israelitiloru din judeciile Moldovei.

Eramu, dara în dreptulu de a ne asteptá, ca guvernulu francesu va fi celu d'antaiu intru a recunosce bunele nóstre intentiuni si necontentile nóstre staruintie pentru a linisti patimele si a întemeiá în tíera ordinea, prin satisfacerea dreptelorú interese ale populatiuniloru.

Din nenorocire inse, incepu a me teme, ca bunele nóstre intentiuni nu suntú în afara apretiate dupre cum amu fi în dreptu a ne astepta. Vedu, ca israelitii nu recunoscú indestulu totu ce ei datoréza administratiunii nóstre si ómeniloru ce o compunu. Vedu cu mahnire, pentru densii, ca ei, inlocu de a se adresá la generositatea natiunii romane, la dreptatea Domnului, si a corpuriloru leginitorie ale statului, ei érasí recurgu la interventii straine. Acestu modu de urmare, o spunu cu tóta francheti'a, nu este calea cea mai nemerita pentru cá israelitii din Romani'a se-si atraga simpatiele natiunii, care le-a datu o larga ospitalitate, si asia se ajunga a dobandi dela dreptatea ei o pre-facere în conditiunea loru legala de astadi.

Vinu acum la cestiune:

Exc. Sa marquisulu de la Valette intervine în acésta afacere interióra, si cu totulu de competinti'a guvernulu romanu, în urm'a tanguirei facute presiedintelui aliantiei israelite din Parisu, de catra jidovii din Moldov'a, si apoi de catra acésta adresata guvernulu imperialu; si acésta interventie Exc. Sa o face cu dreptulu de ministru alu unei putere garante, si în privire, ca mesurile luate de administratiunea romana contra carciumariloru si accisariloru israeliti din satele Moldovei, ar' fi o lovire a unoru drepturi puse sub protectiunea dispositiuniloru constitutiunale si a conventiunii din 1858.

Despre plangerea israelitiloru din Moldov'a catra autoritati si asociatiuni straine, eu mi-amú rostitu mai susu opiniunea. Despre intervenirea aliantiei israelite catra guvernulu francesu, nu amú a dice nimicu, acésta fiindu afara din cerculu nostru de actiune. Suntú inse datoriu a-mi face tóte rezervele în privinti'a teoriei, ca neinvorea jidoviloru de a carciumari si accisari în satele nóstre ar' fi o violatiune a conventiunii dela Parisu, si ca acésta ar' da unu dreptu poteriloru garante de a interveni.

Exc. Sa marquisulu de la Valette este pré luminatu spre a sci, ca autonomi'a Romaniei nu datéza de eri. Principatele, Moldov'a si Valachi'a de secolu esi au, si au sciutu a-si pastrá, libertatea de administratiune si de legislatiune, asecurate

fiindu acestea prin vechile noastre tractate, inchiariate cu cei mai illustri si mai potenti Sultani ai imperiului otomanu.

Tractatul de Parisu si conventiunea ce i a urmatu, n'a facutu altu ceva, decatu a complectá si a pune sub garanti'a mariloru poteri europene secularia nostra autonomia.

Acestu dreptu a dobanditu o recunoscere si mai intinsa si mai absoluta, prin preambululu pusu de catra insesi poteriile garante in capulu statutulu dela 2 Maiu 1864.

Acestu preambulu rostese textualu: „Principalele-Unitate potu in viitoriu a modificá si a schimbá legile, cari privescu administratiunea loru din intru, cu concursulu legalu alu tuturoru poteriloru stabile si fara nici o interventiuene.“

In poterea acestui principiu, natiunea romana -si a datu constitutiunea din 11 Iuliu 1866, care inlocuiesce conventiunea din 1858 in totu ce privese organizatiunea interna a Romaniei.

Facu, dara, apelu la inalta intieptiune si la cunoscut'a nepartiniere a marquisulu dela Valette, se hotarésca singuru déca un'a séu mai multe poteri suntu acum in dreptu de a interveni in afacerile interne ale Romaniei, si prin urmare, a i **lovi** autonomi'a, **candu** frumós'a loru misiune este tocmai de a o aperá, in calitatea loru de poteri garante!

Intervenirea poteriloru in cestiunea israelitiloru, pre bas'a conventiunei, ar' fi, apoi, si cea mai pucinu nemerita; ca-ci, tocmai conventiunea din 1858, art. 46 si constitutiunea din 1866, art. 7, prevedu pentru israeliti unu regimu esceptionalu.

Facundu-mi reserva in privinti'a cestiunei de dreptu, amu acum de o placuta si respectuósa datória de a dá guvernamentulu imperialu explicatiunile cele mai largi si mai indestulátorie in privinti'a faptelor.

De ginte latina, deprinsi a vedé in Franci'a marea loru sorora si gloriós'a loru binefacatória, romanii tienu, mai pre susu de tóte, la buna vointia si stim'a natiunei franceze si a imperatulu seu.

Ar' fi, dara, o nenocire pentru noi cá guvernamentulu imperialu se aiba ideea, ca in Romani'a este, séu ar' poté fi vreodata persecutiune religiósa.“ (Va urmá.)

FRANCI'A. Parisu 12 Iuliu. Unu mesajiu imperiale espune reformele ce guvernulu este otaritu a supune la deliberarea corpuriloru legiuitórie. Dreptulu camerelor de a-si face regulamentele loru; dreptulu de a-si alege birourile; simplificarea modulu de a se presentá si de a cercetá emendamentele; datória de a se supune corpuriloru legiuitórie tractatele internationale; unu controlu mai deplinu in privinti'a bugetulu; suprimarea necompatibilitatii mandatulu de deputatu cu functiunile de ministru; indinderea dreptulu de interpellare. —

Unu telegramu mai próspetu anuncia, ca imperatulu Napoleonu a primitu demisiunea ministriulu; é' partit'a centrulu -si retrase interpelatiunea dupa concessiunea reformelor. —

Itali'a s'a impartitu in trei comande militari séu corpuru mari. Comandantu in Itali'a de nordu e Ranelli, in Itali'a centrala Cialdini, in cea sudica gen. Pettuengo. — Pap'a condamna Rusi'a de nou pentru persecutiunea episcopiloru rom. cat., cari se prigonescu. Unu resleu de rase in Rusi'a nu va remané nereincercatu. —

Muntenegro pentru Speci'a amenintia a lua arm'a in contra Turciei, care arméza forturile vecine. —

Kragujevatz 9 Iuliu. „R.“ Skupcin'a a adoptatu legea fundamentala, fara modificari in privinti'a eligibilitatii; functionarii publici si advocatii suntu esclusi. Regenti'a va promulgá imediatu constitutiunea. Dupa acést'a va avé locu inchiderea Skupcinei. —

Mai nou. In 13 séra se intemplá intre lucratori si militarii din Brún'a in Moravi'a unu atacu, 3 soldati fura omoriti de catra poporu. —

Episcopulu din Linciu Ruidigier, condamnatu la 14 zile incarcerare grea, fú agratiatu. —

Statutulu organicu alu besericei ort. rom. din Ungari'a si Transilvani'a s'a aprobatu de Maiestate cu modificatiuni A—G, intre cari despre limba vine § 9 art. 9 din 1868 si art. 44 1868 a se respecta. — — — —

O ordine de di pe armata in Romani'a, pune in aplicatiune articolulu 65 din legea dela 11 Iuniu 1868, asupra organizatiunei poteri armate in Romani'a. Dupa acestu articulu, in tóte scólele primarie din tíera se voru predá sciintiele elementarie trebuintióse unui militariu, de catra ofierii din armat'a permanenta, din dorobanti, din granitari, séu din cadrulu permanentu alu militieloru. Si se va armá tíer'a. —

Varietati. Incunoscintiare.

In urm'a conclusulu adusu in anulu tr. la Gherla adunarea generale a Asociatiunei transilvane rom. se va tiené in 10 Augustu a. c. calind. nou, in Siomeut'a mare, district. Cetatea de Pétra, suntu rogati cu onóre patriotica toti acei DD. si membri ai Asociatiunei, cari au inténtiunea de a luá parte la acesta adunare, a se adresá catra subscrisul, celu multu pana in 5 Augustu a. c., pentru cá se se póta face despusetiunile trebuintióse in privinti'a incortelarei.

Datu in urm'a conclusulu adusu in siedinti'a comitetulu arangiatoriu tienuta in 1-a Iuliu 1869 in Siomeut'a mare.

Dr. Ioane Colceriu Corabianu m/p.,
membru alu comitetulu.

INVITATIUNE

la serbarea iubileulu academiei reg. ung. de dreptu in Sibiu.

Colegiulu profesoralu alu academiei reg. ung. de dreptu in Sibiu are onórea de a invita pre toti actualii si fostii ascultatori, precum si pre toti amicii acestui institutu spre participare la festivitátea, ce se va tiené in 31 Iuliu 1869 (c. n.) cu adaugerea, ca dupa programulu „comitetulu centralu pentru adunarile, serbarile si petrecerile sociali cu ocaziunea dileloru de reuniune in Sibiu incependu din 29 Iuliu pana in 7 Augustu 1869“ festivitátea se va tiené in modulu urmatoriu:

I. in 30 Iuliu séra o salutare amicale a participantiloru in gradin'a otelulu la „corón'a unghuresca“ in Josefstadt.

II. In 31 Iuliu la 10 óre inainte de amédi tienera festivitatii in sala la „imperatulu romanu“.

III. In 31 Iuliu la 2 óre dupa amédi banchetu in hal'a de festivitátea.

IV. In 31 Iuliu séra comersulu din partea studentiloru.

Sibiu 8 Iuliu 1869.

Colegiulu profesoralu alu academiei reg. ung. de dreptu.

† Petrea Hagi Mihali, unu negutiatoriu cam neoserbatu in Brasiovu si teneru de 46 ani, repausandu a lasatu prin testamentu la institutele si fondurile filantropice de aici preste siepte mii de fiorini. Astfelu viéti'a lui necunoscuta s'a facutu prin fapt'a acésta nationale filantropica demna de memoria neuitata! Fia'i tieren'a usióra. —

Testamentulu benefactorulu lu vomu publicá dupa ce va trece prin judecatória, candu vomu afla si datele despre starea si viéti'a sa, candu ei vomu publicá -si biografi'a lui.

Pana atunci se imbraciosiamu in totu loculu pre cei ce i vedemu, ca potu face cate ceva pentru binele publicu si se nu i departamu de noi, ei pretiindui in sinulu fruntasiloru si alu intielegintii sei ademenimu, cá se-si scia forma ideii, cum potu face mai multu bine din sudórea vietii lor. —

— Multumita publica. Subscrisul aduce multumita publica Exc. Sale d. metropolitu Dr. Ioane Vancea pentru ajutorulu de 25 fl. v. a. si R. D. canonicu Ioane Fekete pentru altulu de 3 fl. v. a., cari s'au induratu a mi impartasi spre acoperirea lipselor mele la studia. — Blasiu in 11 Iuliu 1869. Iacobu Popu, ascultatoriu la s. teologia. —

Ofierii din legionulu maghiaru fostu in Romani'a voru a intra in honvedismu si provóca pe respectivi la adunare in Pest'a spre scopulu acesta. —

— (Securitate hotiósca.) In Bánf-Hunyad nese lotri intrandu in cas'a inspectorulu dominialu furara cass'a cu 2000 fiorini. Se prinsera ce e dreptu 2 locuitori prepusi. E inse caracteristicu pentru organele nostre de securitate, ca

delicentii fura incunoscintati de catra unu gendarmu inainte de arestare. Coatingerile intre factorii de rele, furi si hoti, si intre organele de securitate nu suntu prea rare, dice reportatoriu. — Mare scandalu acesta intr'unu statu. — „K. Z.“

— Armat'a austro-maghiara in anulu 1870 e astfelu satorita: 572.518 infanteristi, 1288 tunuri, 49.569 cavaleria, 14.418 corp. de ingineri si 7747 pioneri, 11.595 corp. sanitariu, afara de honvedi, aparatorii cis- si transilaitani, cari voru fi la 200.000. —

— Ministeriu de agricultura a concesu in 9 Iuniu Nr. 10.195 cá ostasii infanteristi in timpulu secerisulu se póta merge la lucru pe bani, din cari 3 1/2 cr. voru plati pentru rumperea vestimentelor. —

Dictionariulu unghurescu-romanescu

(Magyar-román szótár)

compusu de Georgiu Baritiu Brasiovu 1869, legatu usioru cu 3 fl. 20, legatu tiépenu cu calcaia de piele (Halbfranzband) 3 fl. 70 cr. v. a. se póte trage inca totu dela auctoriu deadreptulu, se póte comanda si prin librerie totu cu pretiurile susu aratate, pentruca s'a ingrigitu, cá pretulu se remana acelasi.

La cei mai departati dintre dd. abonati s'au tramisu ecsemplariile prin posta, din cauza ca ori ce alta ocaziune prompta si sigura a lipsitu. La cei cari au a primi cate 10 a 50 ecs. s'au tramisu prin carausi si pe calea ferata. —

Nr. 2637/p.

2-3

Concursu.

Devenindu vacante postulu de notariu comunale pentru comunitatea colectiva branéna compusa din 10 despartimente cu 10.000 de sufete, spre ocuparea acestuia se deschide concursu pana la 20 Augustu 1869.

Emolumentele acestui oficiariu comunale suntu:

a) Salariu anuale de 400 fl. v. a.
b) Cortelu liberu in casele comunali din vam'a Branului

c) Taxe dupa tarifa incuviintata de oficiatulu pentru deservirea scriptoristica la privati.

Competitorii au se-si indrepte suplicele concursuali la oficiatulu subsemnatu pana la terminulu desiptu, si se documenteze:

1. Moralitate nepetata.
2. Calificatiune in studie si praxe notariala comunale.
3. Perfect'a cunoscintia a limbei romane si a celoralte limbi din Transilvani'a macaru in parte.
4. Etatea, locul nascerei si comoratiunei, apoi conditiunea actuale.

Fagarasiu in 7 Iuliu 1869.

Din siedinti'a oficiatulu districtuale.

Nr. 73.

3-3

Edictu.

Iuonu Clotianu gr. cat. a luat in cesatória pe Mari'a Iuonu Barbu gr. or., ambi din Cichindealu scaunulu Noerichu, care si-au parasitu pre legitima sa moiere, trecutu de doi ani, se provóca a se infaciosia inaintea sc. protopopescu alu Cichindealulu, cá foru de la instantia matrimonialu, intr'unu anu si una di, dela publicarea acestuia; altmintrenea si fara densulu se va lua caus'a la pertractare dupa legi si canóne.

Cichindealu 10/22 Maiu 1869.

Demetriu Aaronu m/p.,
adm. protop. si la forulu la instantia matr. presiedine.

AVISARE.

Toema -mi sosira din Parisu si Lipsi'a, precum si din Vien'a incalciaminte de cavaleri si dame, precum si pentru copii de celu mai nou fasonu, pe alesu, ceea ce se face prin acésta cunoscutu prea onoratulu publicu romanescu.

Ioane Sitta,

locuiesce in strat'a Caldariiloru

3-3

Nr. 545.

CURSURILE

la bursa in 16 Iuliu 1869 sta asia:

Galbini imperatesci — — 5 fl. 91 cr. v. a.
Augsburg — — — 121 „ 75 „ „